Nr. 12.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w PIĄTEK DNIA 9 LUTEGO V. S. 1817 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Gazeta ryzka, *Zuschauer*, umieściła nadesłany sobie opis, wprowadzenia nowey Ustawy dla Chłopów Estońskich, którego brzmienie iest następuiące:

„*Rewel*, *dnia 20 stycznia.*

„Gdy iaki naród, w kolei dzieiow swoich, doczekał się dnia, który mu zupełnie nową, dostoynieyszą ma nadać postać, miło mu iest i przystoi, ażeby zdarzenie to udzielone zostało tym, których żywo obchodzi wszystko, cokolwiek w duchu naszego czasu, pięknieyszą obwieszcza przyszłość. Dla tego, niech nam wolno będzie, donieść światu, o uroczystości obchodu dnia 8go stycznia 1817 roku w *Rewlu*. W dniu tym ogłoszoną została Ustawa Nayjaśnieyszégo Cesarza Jegomości, dla Włościan Estońskich nadana, a zasadzona na gruncie osobistey wolności.

„Sędziowie, z gmin włościańskich wybrani, w liczbie pięcset dwadzieścia sześć, dniem wprzódy do pomienionego miasta przybyli, zrana dnia 8go stycznia, zaprowadzeni zostali na Zamek Cesarski, do Izby obrad seymowych. Tamże się zgromadziła mianowana przez Jego Cesarską Mość Kommissya do wprowadzenia Nowego Urządzenia dla Włościan, pod prezydencyą JW. Gubernatora Cywilnego, teraznieyszego Cywilnego Wielkorządcy *Estonii*, Radzcy taynego, wielu orderow kawalera, Barona *von Uexkull*, który w poważney i do obchodu stosowaney przemowie, miáney do Reprezentantow włościciańskich, wyraził, iż, podług Naywyższey woli Jego Cesarskiey Mości, znosi się w *Estonii* niewola, a wolność osobista, z prawem obierania sobie służby, pana, a nawet posiadania własności ziemskiey, w przeciągu lat dziesięciu, po całey prowincyi, wprowadzona bydź ma; że tylko drogą prawnego porządku i spokoyności dar ten Monarszey łaskawości, godnie przyięty bydź może; i że iest wezwany od Jego Cesarskiey Mości, do zaprowadzenia nowych tych swobod wpośród włościan, z łagodnością i powolnością dla obłąkanych, a naywiększą surowością dla rozmyślnie wykraczaiących. Po skończoney mowie każdemu z reprezentantow dany był exemplarz nowey Ustawy, który własnością Gminy zostanie.

Z radością nayżywszą i wdzięcznością przyięli *Estończykowie* tę rękoymią wolności, uroczyście im przed światem zaręczoney. Całe zgromadzenie udało się potém do kościoła Kapituły Rycerskiey, dla złożenia Naywyższemu w Jego świątyni dziękczynnych modłow za nowe dobrodzieystwo, a razem prosb naygorętszych o błogosławieństwo i pomyślność dla Tego, przez którego Opatrzność Naywyższa łaskę tę na lud swóy wylała. Proboszcz *Holtz*, w imieniu ludu mówił do ich reprezentantow, o znaczeniu tey chwili i szczęśliwey przyszłości, z nauką i przestrogą, ukazuiąc drogę prawa, którey się każdy ma trzymać; pozdrowił ich imieniem Boga i Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości, winszuiąc, iako ludowi wolnemu, otrzymania nowych darow, wolności i praw; nakoniec los tego, nowém życiem obdarzonego ludu, z powagą i godnością, zalecił JW Cywilnemu Wielkorządcy, którego niezgiętemu charakterowi i ślachetności serca powierzył Nayjaśnieyszy Monarcha wykonanie wielkiego dzieła, zaprowadzenia tey nowey ustawy. Głębokie i niewygasłe wrażenia tego obchodu, na zgromadzeniu sprawione, dostatecznie wyraża historya tego ludu! Z rozrzewnieniem patrzyliśmy tu na widok, który nam często stawił przed oczy, wpośród wypadkow lat ostatnich, w czasie burzy krwawey woyny, ten lud, uniesiony i zapałony wielkiemi wyobrażeniami wiary, nadziei! Któżby się niełączył w modłach swych do przedwiecznego Boga miłości, kiedy, dzwignieni z prochu, przeniknieni ogniem pobożności, w wylaniu łez wdzięczności, składaią przed Jego obliczem, serc swych ofiarę, błagaiąc razem o udzielenie błogosławieństwa dla tey wielkiey sprawy, ku większey Jego chwale, i dozwolił, aby to nasienie wzrosło, rozkrzewiło się i doyrzewaiąc w pogodzie, wydało szczęśliwości owoc dla następnych pokoleń.„

Podług gazety senackiey, w ukazie Jego Cesarskiey Mości, do Rządzącego Senatu, wyrażono:

Dnia 16 grudnia 1816 roku. Na przełożenie sprawuiącego obowiązki ministra oświecenia, Xiążęcia *Galicyna*, uznaliśmy za dobrą, nadać dla Slacheckiey pensyi Carskosielskiey, poniższe przywileie:

1. Wszyscy urzędnicy w ślacheckiey Pensyi zostaiący, uważaią się w rzeczywistey służbie państwa, i używaią przywilejow do niey przywiązanych.

2. Dyrektor Pensyi iest w randze 7mey klassy, a Inspektor w 8mey, ieżeli wyższych rang nie maią. Nauczyciele nauk i dozórcy porównywaią się w przywileiach z wyższymi nauczycielami gimnazyow, to iest: liczą się w 9tey klasie, i posuwaią się na wyższe stopnie podług ustanowionego porządku. Przywileiu tego używaią oni przez czas służby w Pensyi równie, iako i po wysłużeniu w niey 4ch lat, ieżeliby chcieli ią opuścić.

3. Urzędnicy, nie będący w służbie w Liceum, ale pełniący obowiązki w samey tylko Pensyi, po wysłużeniu lat przepisanych, pobieraią płacę stosownie do ogólnego urządzenia Uniwersytetow. Summa zaś na to zbiera się z iednego procentu od całego dochodu Slacheckiey Pensyi.

4. Uczniowie ślacheckiey Pensyi maią wyłączne prawo wchodzić do Liceum Carskosielskiego, do którego co trzy lata wybiera się 25ciu z celuiących uczniow.

5. Uczniowie, którzy ukończyli zupełny kurs nauk i otrzymali attestat, tak o pięknem sprawowaniu się, iako też, że na ostatecznym ścisłym examinie okazali postępek równy z uczniami wyższego kursu Liceum Carskosielskiego, wchodzą do służby w rangach podług postępku, do cywilney od 14tey do 10tey klassy, a do woyskowey na tém samém urządzeniu, co i uczniowie korpusu paziów.

6. Urzędnicy Slacheckiey Pensyi noszą mundur Liceum Carskosielskiego z granatowemi wyłogami, z zachowaniem ogólnych przepisow co do stopni.

Podług gazety, *Poczta Północna*, z dnia 31 stycznia: „W niedzielę dnia 28 t. m., w rocznicę narodzin W. Xiążęcia, *Michała Pawłowicza*, była wielka i świetna parada woyskowa, a wieczorem bal z wieczerzą u N. Cesarzowey Jeymości, *Maryi Fedorowny*.

Członek Kantoru Synodalnego, Gruzinsko-Imeretyńskiego, archimandryta, *Elefteriusz*, udarowany brylantową ozdobą orderu ś. *Anny* 2 klassy. Otrzymali ordery ś. *Anny* teyże klassy, Protojerey petersburskiego kościoła kazańskiego, *Jan Biedryński*; Pierwszey klassy Archimandryta dyecezyi czernihowskiey *Teofil*; archi-

mandryta nowogrodu siewierskiego, *Innocenty*; czernichowski protojerey *Jeleniew*; kapłan kościoła ś. *Symeona* w *Petersburgu*, *Wigilański*; Rektor Seminaryum kałuzkiego *Teofilakt*, otrzymał krzyż dla noszenia na piersiach; Kapłan *Kondrat Łukaszewicz*, który był kapelanem w półku szliselburskim, udarowany krzyżem ozdobionym drogiemi kamieniami dla noszenia na piersiach na wstędze orderu ś. *Jerzego*.

Dzień 1szy roku teraźnieyszego oznaczony został w *Włodzimierzu* poświęceniem 1,000 rubli na rzecz inwalidow, które zebrano z wydaney dnia tego maskarady — W *Woronežu* d. 6 t. m. dany był przez amatorow muzyki koncert na rzecz inwalidow; zbiór uczynił 600 rubli — W *Charkowie* w rocznicę narodzin Cesarza Jegomości dano widowisko teatralne, które znakomity uczyniło dochod na rzecz inwalidow — W *Ołońcu* z okoliczności naymiłościwszego wyniesienia tamteyszego Gubernatora Cywilnego, *Mertensa*, na stopień taynego radcy, sprawiane były uroczystości w mieście guberskim i powiatowych. Na tych obchodach złożono dla inwalidow 15(0 rubli — W *Moskwie* na zjeździe dla obioru urzędnikow, w grudniu roku zeszłego, złożono: na rzecz inwalidow 9,985 rubli 60 k.; na pomnik Xcia *Pożarskiego* i obywatela *Minina* 1911 r.; i nadto uchwalono odstąpić dla skarbu wszelkich należności za produkta dla woysk w roku 1812 wzięte.

W roku zeszłym, od miesiąca marca do 1go grudnia przybyło do portu astrachańskiego 65 różnych statkow i 3 karawany lądem; wyszło wodą 24 statki i 6 karawan. Towarow wyszło na 1,000,000 rubli wartości, a weszło na 600,000 rubli.

Kurs wileński na assygnaty: Rubel srébr. r. 3 kop. 89; dukat r. 11 kop. 15; imperyał rub. 38 kop. 51.

Królestwo Polskie.

Gazeta warszawska z dnia 11go lutego zawiera z *Warszawy*: „Przypadaiąca w dniu 9 b. m. rocznica urodzin Jego Cesarzewicowskiey Mości W. Xiążęcia *Michała Pawłowicza* obchodzona była w tey stolicy zwykłym sposobem.

Dnia 8 b. m. śmiertelne zwłoki ś. p. JW. Tomasza Hrabiego *Ostrowskiego* Senatora, Woiewody i Prezesa Senatu, przewiezione zostały do kościoła ś. *Krzyża* z mieszkania iego, gdzie iego Cesarzewicowska Mość, W. Xiążę *Konstanty*, Senator Królestwa Polskiego, Senatorowie, Ministrowie, Jenerałowie i Urzędnicy władz kraiowych, zebrali się około godziny 4tey po południu, i gdzie JW. Senator Kasztelan *Linowski* w nader czułey mowie rozrzewnił obecnych, wystawiaiąc wielkie zasługi nieboszczyka i obraz cnotliwego Starca, dogorywaiącego wpośród grona strapioney rodziny, domownikow i przyiaciół. Senatorowie, a na ich czele J. C. Mość W. Xiążę *Konstanty*, znosili potém trumnę i przy assystencyi duchowieństwa, tak zakonnego, iak świeckiego, tudzież siostr miłosierdzia i sierot, szli za nią do kościoła wśród cechow zgromadzonych z chorągwiami i ludu licznie na ten żałobny obchód zebranego. Podczas obrządkow kościelnych JW. *Niemcewicz* Sekretarz Senatu miał mowę, w którey wyliczał zasługi obywatelskie i gorliwe prace podjęte dla kraiu z równą zawsze stałością umysłu, przez tego tak szanownego, tyle dziś opłakiwanego męża. Dnia tegoż, wieczorem, zawieziono przy pochodniach ciało do dóbr dziedzicznych *Helenowo*, skąd ostatecznie przewiezione i złożone będzie w grobie kościoła, który nieboszczyk kosztem swoim wystawić kazał w *Nadarzynie*. Wczoray odprawione tu były w kościele ś. *Krzyża*, przez Senatorow, Biskupow w przytomności Jego Cesarzewicowskiey Mości, wszystkich Władz i ludu napełniaiącego świątynią Pańską, solenne exekwie. Była to ostatnia cześć, oddana z nayglębszym smutkiem i w duchu świętey Religii, temu, którego całe życie poświęcone było Bogu, oyczyznie i ludzkości.

Czytamy w Korrespondencie warszawskim pod tąż datą: „W niedzielę, dnia 9go, Towarzystwo Krol. Warsz. Przyiaciół Nauk miało posiedzenie centralne. Nim urzędownie na przyszłem publicznem posiedzeniu ogłosi Prezes wybór nowych różnego stopnia członkow, poważamy się donieść, iż dnia tego obrano honorowymi członkami JW. Ignacego *Sobolewskiego*, Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego, i JW. *Nowosilcowa*, a członkiem Korrespondentem, JPana *Stern*, Izraelitę, rodem z *Hrubieszowa*, w Polsce, wynalazcę dwóch machin; iedney odbywaiącey cztery działania arytmetyczne; drugiey, służącey do wyciągania pierwiastkow kwadratowych, nawet z ułomkami. Pracuie on teraz nad machiną maiącą połączyć obu tamtych działania.

Jak Nayłaskawszy nasz Monarcha każdą usługę dla cierpiącey ludzkości łożoną, zwykł cenić, dowodzi świeży J. C. K. Mości reskrypt, w odezwie głównego Sztabu Jego Cesarzowicowskiey Mości W. X. R. № 3112 do JWgo Komendanta stolicy Jenerał-Majora i Kawalere *Lewickiego* wydany, którym Doktora Medycyny *Zygmunta Rosenberga*, w tuteyszey stolicy wolno praktykuiącego, za gorliwe około chorych z woyska J. C. K Mci w roku 1813 staranie, pierścieniem brylantowym szczególnieyszey pięknosci udarować raczył.

Zadziwia nas, i słusznie, tak łagodna pora roku, iaką teraz mamy; tyle zaś iest łagodną, że po ogrodach tuteyszych, zasłonionych od wiatrow domami, pączki na niektórych drzewinach już się rozwijać zaczynaią. Ale dziwić ieszcze bardziey powinno, że w kraiach względem naszego północnych również (w stosunku ich położenia) iest teraźnieysza pora roku łagodną, a do tego mokrą tak, iż się gospodarze lękaią, aby im zasiewy iesienne nie pogniły, Dowiaduiemy się od przybyłych świeżo z *Petersburga*, że tam także w połowie stycznia były dni, w których ciepłomierz po 2 i 3 stopnie ciepła okazywał, a dnia 14 była kilkogodzinna ulewa.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Niemcy

Zdaje się, iż była Królowa Hiszpańska, małżonka *Józefa Bonapartego*, chce długi czas bawić w *Frankforcie*: bo kazała przyzwoity dla siebie dom kupić. Prowadzi ona bardzo spokoyne i prywatne życie; trudni się wychowaniem dwóch córek swoich, z których starsza ma lat 16, a młodsza 15; uczy ich sama przez kilka godzin codzień rysować i malować, wczem wielce doskonała. Widać je często razem z matką na przechadzkach, widowiskach teatralnych i koncertach: lecz nigdy nie bywają na balach. Ubieraią się skromnie, ale gustownie.

Seym Niemiecki w *Frankforcie* trudni się szczególniey ustanowieniem kontyngensów woyskowych, jakie każdy kray w przypadku niebezpieczeństwa dostawić powinien.

Słychać iż gdy ci, którzy dobra narodowe kupili od *Hieronima Bonapartego*, byłego Króla Westfalskiego, staraią się za pośrednictwem Seymu Niemieckiego o uznanie prawości ich kupna, przeto i Marszałek *Kellermann*, Xiążę *Valmy*, uda się do Seymu z prośbą o zwrót majętności *Johannichsberg*, którą (jak wiadomo) dostał w podarunku od *Napoleona Bonapartego*. Wspomniony Marszałek oświadczył się kilkakrotnie, nawet drukiem, przeciwko nadwerężeniu swojey posiadłości, i wyraźnie zastrzegł sobie swoje prawa.

Mimo pokoju, którego teraz Europa używa, jest w niey 2 miliony ludzi pod bronią.

W kraju Darmstadzkim utworzono towarzystwo biblïyne, na którego czele jest Landgraf *Chrystyan*.

Niderlandy.

Officerowie woyska Rossyyskiego, stojącego we Francyi dali hoyną ofiarę dla ubogich. Pułkownik Rossyyski *Szweykowski* w *Landrecis* posłał tamecznemu Burmistrzowi 1,000 franków z oświadczeniem, iż to jest słaby dowód tkliwości serca Rossyan, którą zawsze gotowi okazać zacnym Francuzóm.

Odbywa się osobliwsza sądowa sprawa w *Antwerpii*. Król darował mieszkańcom *Waterloo* i innych okolic przez woynę uszkodzonych, 400 sztuk bydła, z których każda warta była 200 złotych hollenderskich. Ludzie użyci do pędzenia tego tłustego bydła odmienili je na chude, którego sztukę ledwo 40 złotych ceniono. Cechę dano taką, jaka była na prawdziwém bydle. Ciekawy jest wyrok w tey sprawie.

Anglia

(*Z gaz. berl.*) *Londyn dnia 29 stycznia.* Dzień wczorayszy oznaczyły wszystkie gazety tym napisem: *Rozhukanie ludu, zamach, napadnienie zbojeckie na Xiążęcia Rejenta*, w czasie jego powrotu z parlamentu. Piszą wszystkie z wielką żywością o ohydności swawoli, jakiey się w dniu tym pospólstwo londyńskie dopuściło. W roku 1795, gdy Król *Jerzy III*, dnia 29 października na parlament jechał, zdarzył się podobnyż przypadek. W owym czasie były także towarzystwa korrespondujące. Lud krzyczał na ulicach, którędy dwór jechał: „Na nic Król! na nic Król! żądał oddalenia *Pitta*, rzucał kamieniami na pojazd królewski, a okno jedno rozbite zostało, jak rozumiano, kulą puszczoną z wiatrówki. Król sam zaledwo uszedł niebezpieczeństwa. Parlament uchwalił potem akt, dla bezpieczeństwa i zachowania osoby Królewskiey i rządu przeciw zdradzieckim zamachom i usiłowaniom buntowniczym. Toż samo działo się i wczora. A nawet, jak i tego razu rozumieją, strzelono kulą dwa razy do pojazdu Xiążęcia Rejenta i rzucano kamieniami i błotem, mocno też i obelżywie pokrzywdzoną została gwardya. Gazeta *Courier* opisuje ten przypadek i donosi o wypadkach, jakie ztąd zaszły w parlamencie, jak następuje:

Zamach na Xięcia Rejenta.

Dzień wczorayszy wyznaczony był na otwarcie posiedzeń parlamentu. Xiążę Rejent udał się o godzinie pół do pierwszey, w prywatnym pojeździe swoim, z *Karltonhouse* do pałacu *St. James*, gdzie go urzędnicy dworu przyymowali. Po udzieleniu rozkazów i załatwieniu niektórych innych spraw, siadł Xiążę o godzinie 3ciey do obrzędowego pojazdu, który ciągnęło ośm siwych koni przybranych błękitnemi wstęgami. Potém następował drugi pojazd obrzędowy z sześcią końmi karey maści w czerwone wstęgi przybranemi, i jeszcze dwa inne sześciokonne pojazdy królewskie. Xiążę *Montrose*, i Lord *James Murray*, pełniący służbę szambellanów, jechali z Xiążęciem Rejentem w karecie obrzędowey. Królewic Jmć miał na sobie mundur jeneralski, ze wstęgą orderu podwiązkowego i innych. Przed pałacem *St. James* uszykowani byli grenadyerowie gwardyi i przyjęli Królewica Jmci z okazami wojennemi; muzyka ich jednak niegrała, a to z przyczyny słabości zdrowia Xiężney *Cumberland*. Gwardya bokowa użyta do królewskiego przejazdu, miała nowe szyszaki, które daleko są większe i mocnieysze od tych, jakie dotąd mieli. Gdy Xiążę przez park jechał, częścią oklaskami witany, a częścią nieprzystoynemi słowy i sykaniem był spotykany od licznie zgromadzonego ludu.

Przybycie Rejenta do Izby wyższey nie było oznaymione, jak jest zwyczay, wystrzałami działowemi, gdyż Xiążę *Cumberland*, z powodu słabości jego małżonki, prosił o zaniechanie tak huczney uroczystości. Tłum ludu w czasie przejazdu na parlament, większy jeszcze był, aniżeli 29 października 1795, kiedy w parku *St. James* wiadomy napad na Króla był uczyniony, i gdzie około 50,000 ludzi było w poruszeniu. W czasie powrotu z parlamentu liczniey się jeszcze zebrał lud na ulicach, a gdy dwór do *Mall* wjeżdżał, nieukontentowanie w nayzelżywszych wyrazach okazane zamieniło się w nieprzyzwoite i gwałtowne poruszenie. Błoto, piasek, kamienie, rzucane były na pojazd królewski i na żołnierzy. Do okna pojazdu trzy razy rzucono i zostało stłuczone, przy wjeździe do *Pall Mall*, we środku, i przy bramie straży stajenney. Żołnierze gwardyi bokowey, którzy się tak świetnie pod *Waterloo* odznaczyli, naygrubszemi wyrazami i różnemi sposobami zelżonymi zostali. Waleczni ci żołnierze znieśli to wszystko z naywiększą cierpliwością, dla niedopuszczenia rozlewu krwi, i nie mieli też rozkazu do rąbania.

Gwałtowność i obelgi przez lud wyrządzone również były wielkie przeciw pojazdowi królewskiemu, jak i gwardyi bokowey. Precz z nim! precz z nimi! godźcie po koniach! było okropnym krzykiem, który się z wielu stron słyszeć dawał. Xiążę Rejent powracając, miał na mundurze granatowy surdut ze złotemi sznurkami.

Nakoniec strzelono dwiema kulami do pojazdu, które, dzięki Bogu, nie trafiły. Rozumieją, iż kule te były puszczone z wiatrówki, a to zapewne przez człowieka ukrytego na jednym z drzew, obok drogi rosnących, na których mnóstwo znaydowało się ludzi.

Podczas tych strzałów i w ciągu tak zelżywego wydarzenia, Xiążę Rejent okazał równąż spokoyność i męztwo, jak niegdyś Król Jmć, oyciec jego. Królewic Jmć odczytał wprzódy jeszcze na parlamencie mowę, a wrażenie jakie już w drodze do parlamentu uczyniło na nim postępowanie ludu, nie zmieszało go bynaymniey, czytał z taką spokoynością umysłu i powagą, które o zaszłych obelgach domysłu żadnego czynić nie pozwalały.

Xiążę Rejent jak tylko po tak niespokoynym przejeździe, do pałacu *St. James* powrócił, posłał natychmiast Xięcia *Montrose* do ministra spraw wewnętrznych, Vikonta *Sidmouth*, dla uwiadomienia go o zaszłym wypadku i dla zalecenia mu wyszukania i przytrzymania występnych; poczém udał się w prywatnym pojeździe do *Carltonhouse*, gdzie także wkrótce przybyli Lord *Sidmouth*, Xiążę *York*, Xiążę *Gloucester* z małżonką swoją i inne osoby rodziny Królewskiey, oraz wielu ministrów o zdarzeniu tém uwiadomionych. Z departamentu spraw wewnętrznych posłano o godzinie 5tey pismo do Lorda Majora i przedsięwzięte zostały środki dla utrzymania w stolicy spokoyności i porządku tak wieczorem, jako i w ciągu nocy.

Z powodu zamieszania, jakie wypadek wczorayszy i liczne zgromadzenia ludu sprawiły, podwojono natychmiast straże woyskowe w pałacu królewskim, w domu bankowym, etc. Lord Major upoważniony został, do żądania prędkiey pomocy woyskowey w przypadku potrzeby. Na wszystkie strony królestwa rozesłano okolniki do zwierzchności, ażeby czuynemi były.

Podczas zuchwałych bezpraw w Parku, człowiek jeden, który na Xiążęcia Rejenta nayobelżywszemi słowy miotał i jednego z gwardyi bokowey żołnierza parasolem trącał, od dwóch spokoynych widzów przytrzymany i policyi oddany został. Lud chciał go znowu uwolnić, ale policya otrzymała pomoc woyskową. Przytrzymany człowiek jest rodem ze *Szkocyi*, i utrzymuje się z własnych dochodów. Na examinie przeczył wszelkim obwinieniom i oświadczył: że policya aresztowała go tylko dla tego, ażeby kogobądź pochwyciwszy, otrzymać mogła nagrodę.

Między wielą osobami przytrzymanemi, znayduje się krawiec *Staine*, który Xięcia Regenta krzykiem *niech ginie* spotkał, a na jenerała gwardyi bokowey *Bourton* kamieniami ciskał. Znaydują się także między przytrzymanymi, niejaki *Thomas S.*, który w chwili tey, kiedy okno pojazdu Xięcia Rejenta stłuczone zo-

stało, naymocniey lud przeciw żołnierzom gwardyi pobudzał, i niejaki *Chambers*, który kamieniami na pojazd Xiążęcia rzucał, a lud przeciw straży bokowey pobudzał.

Mowa którą Xiążę Rejent miał na otwarciu parlamentu:

„*Milordowie i Mości Panowie!*

„*Zgłęboką boleścią przychodzi mi WPP. oznaymować, że w smutnéy chorobie J. K. Mci żadna nie nastąpiła odmiana.*

„*Od obcych mocarstw ciągle odbieram naymocnieysze zaręczenia o ich przyjacielskich uczuciach ku naszemu krajowi, i o mocném ich życzeniu utrzymywania powszechnego pokoju.*

„*Działania nieprzyjacielskie, do których, dla utrzymania honoru naszego kraju, przeciw Rządowi Algierskiemu, przymuszony zostałem, nayszczęśliwszy miały skutek. Swietne czyny floty J. K. Mci, pospołu z eskadrą Króla Jmci Niderlandów, pod mężném i doświadczoném dowództwem admirała, Vikomta* Exmouth, *skłoniły, do wypuszczenia natychmiast i bez żadnych warunków wszystkich chrześciańskich niewolników, którzy się wtedy w kraju algierskim znaydowali, i do zrzeczenia się zwyczayney dotąd niewoli chrześcian ze strony tamteyszego Rządu. Przekonany jestem, że WWP. dostatecznie przeniknieni jesteście wielkością postanowienia cały rodzay ludzki tak obchodzącego, a ze sposobu, jakim otrzymane zostało, czyniącego tak znakomitą chwałę dla Narodu Angielskiego.*

„*W Indyach Wschodnich odmówienie Rządu Nepaulskiego, potwierdzenia traktatu pokoju, przez ich pełnomocników podpisanego, było przyczyną odnowienia działań nieprzyjacielskich. Przezorne środki Jenerała Wielkorządzcy, wsparte męztwem i niezachwianą a wytrwałą odwagą woysk J. K. Mci i kompanii wschodnio-indyyskiey, wyprawie tey szybki i szczęśliwy przyniosły koniec, a pokóy na sprawiedliwych i chwalebnych warunkach pierwiastkowego traktatu przywrócony został.*

„*Mości Panowie Izby Niższéy!*

„*Rozkazałem, ażeby WPP. złożone zostały rachunki na rok bieżący. Są one ułożone z pilną uwagą na wszystkie obecne okoliczności kraju i nayściśleyszą baczością na okoliczności dążenia, czynienia w urządzeniach naszych wszelkich ograniczeń, na któreby tylko bezpieczeństwo państwa i roztropna polityka pozwalała. Zalecam stan publicznych naszych dochodów i wydatków wczesney i głębokiey ich rozwadze. Z boleścią widzę się przymuszonym, uwiadomić ich, iż w dochodach na rok ostatni jest niedostatek; ale się spodziewam, że to tylko przemijającym przyczynom przypisać należy, i z pociechą wnoszę, że WPP. będziecie w stanie, uczynić w tym roku staranie dla publiczney potrzeby, bez pomnożenia ciężarów narodu i bez przedsięwzięcia środków, któreby niepożyteczne były systematowi, utrzymania publicznego kredytu krajowego.*

„*Milordowie i Mości Panowie!*

„*Z radością uwiadamiam WPP. że środki, które na ostatnim posiedzeniu parlamentu przyjęte zostały, dla puszczenia w obieg nowey monety srebrney, z szybkością niemającą przykładu są uskutecznione. Wydałem rozkaz do niezwłócznego wydatkowania nowey monety, i spodziewam się, że środek ten dla handlu i wewnętrznych stosunków kraju wielkiey wagi korzyści przyniesie.*

„*Smutne skutki, które po tak niezwyczaynie rozciągłey i długiey woynie nastąpiły, z większą lub mnieyszą srogością dały się uczuć wszystkim narodom Europy, a z nieprzychylnem połączone powietrzem, jeszcze się dotkliwszemi stały. Jak wewnętrznie boleję nad ciężarem tego w naszym kraju nieszczęścia, tak też przeuważyję, że zaraz temu zaradzić nie można; ale kiedy z niezwyczayną radością zastanawiam się nad taką stałecznością, z jaką te różne niedostatki są znoszone, i nad czynną dobroczynnością, która nad ich ułagodzeniem pracuje; przekonywam się, że główne źrzódła pomyślności narodu naszego, rzeczywiście nie ucierpiały; łączę oraz do tego pełne ufności oczekiwanie, że wewnętrzna siła kraju wkrótce pokona te wszystkie trudności, w których się teraz znaydujemy.*

„*Rozważając obraz wewnętrznego stanu kraju naszego, uczujecie WPP. słuszny gniew, o czém ani wątpię, ku tym usiłowaniom, które robiono, w celu użycia niedostatku krajowego za hasło do zapalenia ducha buntu i gwałtowności.*

„*O wierności i dobrym sposobie myślenia większey części poddanych J. K. Mości tak dobrze jestem przekonany, iż nie mogę rozumieć, aby byli zdolni poddać się podstępom chytrości, na uwiedzenie ich pracującey. Ale też razem tego jestem postanowienia, nieopuścić żadnego środka do utrzymania spokoyności publiczney i obalenia przedsięwzięć źle myślących, istotnie potrzebnego; z naywiększą ufnością polegam na waszéy gorliwéy pomocy, i przyłożeniu się do utrzymania prawa i systematu rządowego, które nam nieoszacowane daje korzyści, które was postawiło na tym stopniu, żeśmy potrafili z chwałą przykładu niemającą dokończyć woynę, od którey zależało naywiększe dobro rodzaju ludzkiego, a która dotąd od nas samych za naywyższe dobro jest uważaną, dobro, które kiedykolwiek mógł mieć jaki naród, i które za takie od innych narodów jest uznane.*“

Po przeczytaniu tey mowy. Xiążę Rejent opuścił Izbę. Izba zawiesiła posiedzenie swoje do godziny 5tey i chciała właśnie naradzać się względem adresu, który Rejentowi w odpowiedzi na mowę jego ma bydź podany, gdy tymczasem powstał Lord *Sidmouth* (który w tym przeciągu czasu z *Carletonhouse* był powrócił), a po oddaleniu wszystkich obcych, uwiadomił, iż Królewic Jmć powracając z parlamentu, naywiększey doznał zniewagi; że drzwiczki szklanne jego pojazdu kamieńmi rozbite zostały, a jak drudzy utrzymują wystrzałem dwóch kul, które zapewne na Xiążęcia wymierzone były.

Izba przystąpiła natychmiast do słuchania świadków, a Xiążę *Montrose* i Lord *James Murray*, którzy razem z Xięciem Rejentem w karecie się znaydowali, przywołani zostali, dla opowiedzenia tey rzeczy; potem wysłała Izba Deputacyą do Izby niższéy, dla zaproszenia jey na konferencyą; ta znalazła już członków jey rozprawujących o mowie Xięcia Rejenta, i wielu ich, a mianowicie Lord *Valletort*, który wniósł rzecz względem adressu, P. *Dawson*, który wniesienie wspierał, i P *Ponsonby* (*) obszernie mówili w tym przedmiocie, gdy tymczasem P. *Grante* w mowie swey dla przybycia deputacyi przerwany został.

Na wniesienie mówcy, wyznaczoną została do mającey się odprawić konferencyi deputacya, którą składały następujące osoby: Kancierz skarbu, P. *Canning*, *Ponsonby*, *Tierney*, *Brand*, *Romilly*, Lord *Archibald Hamilton*, *Wynne*, *Smith*, *Lascelles*, *Brumantle Bathurst*, etc. (*reszta w Dodatku*)

(*) P. *Ponsonby* utrzymywał, że ministrowie sprzeciwiali się w przeszłym roku wszelkim środkom oszczędności i że terazznieyszy ucisk w główney swey przyczynie nie pochodzi bynaymniey z czasowych przeciwności, czego wielą faktami dowieść usiłował. Niemamy już, mówił daléy, funduszu umorzenia długów, a przynaymniey nie odpowiada swemu celowi. Niezmierny ciężar długów i podatków jest istotną przyczyną naszego nieszczęścia; potrzeba mówić z narodem prosto i otwarcie, i dowieść ile można naywiększą redukcyą, że nie tylko mówić o dobrém, ale je też i uskutecznić chcemy. — Zarzucał on ministrom, że do wszystkiego, cokolwiek zrobili, *zmuszać* ich potrzeba była, i że na ich relacyi polegać nie można, ale własnemi oczyma widzieć należy, dla tego ma nadzieję, że jeden z jego przyjaciół, uczynione a nie przyjęte w roku przeszłym wniesienie, względem wyznaczenia Kommissyi dla rozpoznania stanu skarbu, na teraznieyszém zebraniu powtórzy. Nakoniec radził uczynić dodatek jeden do adressu, w którymby zawierały się powyższe jego myśli, z wyrażeniem naywiększego żalu, że niedawniey już, szczególniey co do woyska, nastąpiły redukcye, które jedynie tylko narodowi ulgę uczynić mogą, którego stan ściśle rozważony bydź powinien. P. *Brougham* wspierał to wniesienie, ale P. *Bragge Bathurst* mówił za pierwiastkowym adressem, co też i P. *Grant* uczynił, po uprzednim bardzo obszernem oświadczeniu się względem adressu przez Pana *Lambe*, który między innemi powiedział: iż nie życzy tego, ażeby się Anglia troszczyła tylko dla drugich, a nigdy nie myśliła o własném wewnętrzném dobru.

Dozwala się drukować Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

DODATEK

Wilno dnia 9 lutego 1817 Roku.

OGŁOSZENIE.

3 Rząd Guberski Litewsko Wileński ogłasza, iż pozostała Ruchomość po śmierci Jana Jefimowicza Sekretarza Kolleskiego i byłego Assesora Sądu Niższego Brasławskiego, którą składaią bielizna, odzienie, różne rzeczy, drobne naczynie, stare meble, oraz para koni z uprzężą i powozką, ocenione rubli, 597, będzie wyprzedawaną w Sądzie Ziem. Pttu Brasławskiego — Przeto życzący oną kupić, raczą się udać do tegoż Sądu w terminach: pierwszym 15, drugim 16, oraz trzecim i ostatecznym 20 dnia następnego mca Febr. idącego roku Roku 1817 Januar 24 dnia

Sowietnik Szulżeńko
Sekretarz Dmitrewski.

---

5 Pocztamt Litewski uwiadamiaiąc, że Dyrekcyi onego w Białorusko Witebskiey Gubernii w mieście Dryzie potrzebna iest reparacya Skarbowego pocztowego domu, a to podług przeznaczenia i utwierdzoney ocenki przez Komitet budownictwa, uprasza ktoby mógł takową reparacyą uskutecznić, aby się stawił do Magistratu Dryzieńskiego dla odbycia należytych targow i umowy, w terminach, pierwszym dnia 2, powtórnym dnia 4go i ostatecznym dnia 7go miesiąca Apryla bieżącego roku. Andrzey Hryń Sekretarz.

---

3 Pocztamt Litewski uwiadamiaiąc, iż Dyrekcyi onego w Gubernii Grodzieńskiey w mieście Nowogródku, potrzebna iest reparacya Skarbowego Pocztowego domu, a to z przeznaczenia zatwierdzoney przez Kommitet Budownictwa ocenki, uprasza, ktoby mógł takową reparacyą uskutecznić, aby się stawił do Magistratu Nowogrodzkiego dla odbycia potrzebnych targow i umowy, w terminach pierwszym, dnia 13, powtórnym dnia 15go i ostatecznym dnia 17 mca marca bieżącego roku. Andrzey Hryń Sekretarz.

---

3 Sąd Taxatorsko Exdywizorski za Dekretem Remissyynym Sądu Gł. Mińskiego 2go Depart na rozdział funduszow JW. Melchiora Wołodkowicza Marszałka Pttu Wiley ustanowiony. Dzieło sobie poruczone zbliżaiąc do końca wszystkich Kredytorow, pretensorow, oraz Debitorow tegoż JW. Wołodkowicza do stawienia się w dniu 6 następuiącego miesiąca Febr. 1817 roku do maiętności Daubórowa w Pcie Wiley sytuowaney, na promulgatę Dekretu wzywa i dla tego niniey zą czyni Awizacyą — Datt 1817 Januar. 26 dnia. Autentyczna Awizacya podpisana temi słowy:

Samuel Kostrowicki Sędzia Ziem. Miń Exdywizor Prezyd., Wiktor Jabłoński Podsędek Ziem. Słucki Exdyw., Franciszek Narkuski Podsędek Ziem. Mozyr. Exdyw., Zgodno z Protokułem Atanazy Reutt Exdyw.

---

3 Sąd Taxatorsko Exdywizorski Dekretem Remissyynym Sądu Gł 2go depart Guber. Lit. Grodzień, na domiar satysfakcyi Kredytorom zeszłego Gustawa Helwiga Majora w. Ross. przeznaczony, w powtórnym swoim zebraniu się do maiętności Kobrynia dnia 7 Januar. idącego roku postanowił przez niniey szą awizacyą obwieścić, że dnia 22 Januar. idącego roku w maiętności Kobryniu nad rzeką spławną Muchawcem, o mil sześć od miasta Brzescia Lit. leżącey, sprzedawać się będzie przez publiczną licytacyą naywięcey daiącemu za gotowe pieniądze żyta w ziarnie do 2000 szanków, znaczna ilość innego zboża, a nadto wypuści się w arędę na rok ieden, lub więcey, obszerny klucz Kobryński z folwarkami Patryki i Suchowczyce zowiącemi się, na zaspokoienie Zaiemnego Monarszego Banku i Magistratury powszecnego opatrzenia Guber. Grodz. należnosciow. Zyczący przeto nabycia zboża i arędy maiątku ziemnego, zechcą na wyrażony termin stawić się w tym Sądzie z Ewikcyami na pewność utrzymania w dobrym stanie zaarędowanego maiątku potrzebnemi — Dat w Kobryniu dnia 14 Januar. 1817 roku. Jan Niemcewicz Exdywiz, Jan Tukałło Exdyw., Franciszek Kamieński Exdywiz. Regent Wincenty Janowski.

---

2 Od Wileńskiego Rządu Guberskiego czyni się ogłoszenie, iż za długi zmarłego Jenerał Majora Skosarewskiego, oddany będzie na publiczną przedaż murowany iego dóm, w mieście Wilnie za tatarską bramą pod Nm 667 położony, otaxowany 1274 rubli srebr; życzący sobie ten dóm kupić, zechcą przybywać do tegoż Rządu na terminy: 1szy dnia 20go, 2gi dnia 23go, a 3ci ostateczny dnia 26go przyszłego miesiąca kwietnia teraźnieyszego 1817 roku.

Sowietnik Wincenty Rogalski.
Sekretarz Dmitrewski.

---

3 Excerpt Protestacyi w Protokule Potocznym Kancellaryi miasta Wilna zapisaney urzędownie wydan, Roku 1817 mca Januar. 23 dnia.

Przed Aktami miasta Gubern. Wilna, stanawszy osobiście WJP. Wincenty Nowicki Regent Subseliow Wileń. protestacyą niżey wyrażaiącą się dla zapisania do protokułu ninieyszego podał, temi słowy: Niżey podpisany imieniem Star. Arona Michełowicza Cwilinga Obywatela Wileń. czyni ninieyszą protestacyą; Iż co rzeczony Aron Cwiling celem zapobieżenia frymarkom złych ludzi i bez żadney pracy użytkować z cudzey własności za podaniem okazyi przedsiębiorącym; a będąc należycie przekonanym, że żadnych długow niema, w miesiącach maju i junii 1815 roku przez Awizacyą przy Kuryerze Lttm po trzykroć publikuiąc, upraszał wszystkich pretensorow bądź w iakim rodzaiu do osoby lub maiątku iego należność stosować mogących, (z tym by w realnych rozliczył się, o nikczemne zawiadomiony, Prawem czynić mógł) iżby one przed urzędem Ratusza M. Wilna, iawili pod utratą onych mocą Praw zastrzegł: poczem w kilka miesięcy przez żadną osobę niewidząc obiawioney pretensyi; ani będąc tu bywanym wydalił się z miasta Wilna przedsięwziąwszy podróż do miasta Warszawy, a Sędziom Czudowskim, od których nabył dom w mieście Wilnie, i zaiącemu się pewną summę gotowych pieniedzy za dowodami pism w Aktach Wileń. Pttu przyznanemi, zawiniwszy; pełne urządzenie Domu zaiącemu się przyporuczył — Teraz protestuiący od kilku osob mianowicie od zydow, gdy został zagadnionym; że wielu Zydow maią od onego skryptu i wexle na pewne summy, iako to: iakiś Zyd z Białego Stoku na talarow tysiąc kilkaset z Grodna także Zyd na czer. zł. 200 i tuteysi Wileńscy żydzi na pewne summy od rzeczonego Arona Cwi-

wiadomości wszystkich w Dodatku Kuryera Kitewskiego potrzykroć o tém opublikować postanowiwszy; niniejszą protestacyą i zwołauie w Aktach publicznych zapisuie — U tey protestacyi w protokule potocznym Kancellaryi Magistratu Wileń. podaie w następnym wyrażeniu; Wincenty Nowicki Regent Subselliow Wileńskich —„ Zgodno z Protokułem Marcin Pozlewicz M. Wilna Regent.

Jinga, iakby wydane i podpisane, a tych na żądanie usilnie protestuiącego się nieokazuią, owszem ukrywaią; z tych pryncypalnych pobudek protestant uprasza wszystkich bądź w iakim rodzaiu pretensyą do osoby, lub maiątku tylekroć rzeczonego Arona Michelowicza Cwilinga maiących; iżby w Sądzie magistratu Wileń. w przeciągu miesiąca iednego pod rygorem praw i Ukazow Monarszych, po rząokie prawnym, Dokumenta swe iawlli, a dla

2 Oświadczenie w imieniu WJX. Andrzeja Pohla Jenerlnego Wizytatora XX. Missionarzow i domu Wileńskiego, Superiora Montis Salvatyris w rzeczy następney — W roku 1811 mca kwietnia 23 dnia WJX Felicyan Gan Kanonik Inflantski, Altarysta Jeżnieński, summę 60,000 zł. pol. sr. rublowey monecie, lokował na procent szósty u WJ. Panow Leona i Aniel z Tańskich Borewiczow Sędziow Gran. Pttu Kowieńskiego na ich dobrach dziedzicznych Borewicze w Pcie Kowień. i Burbiszki w Pcie Trockim leżących; i od nich obowiązek Oblig na takową summę wziął, lecz wkrótce, bo w roku 1812 przerzeczoną summę 60,000 zł. na Edukacyą cum victo et amieto młodzi Familii swoiey JXX. Missionarzom Wileń. w ktorych Domu oni utrzymywać się maią, zapisał wyżey narzeczony WJPanow Borewiczow Oblig XX. Missionarzom oddał i na nich przelał; oraz takowy zapis swóy, tegoż roku 1812 mca stycznia 24 dnia przed Sądem Ziem. Pttu Wileń. przyznał — Wiernie i święcie XX. Missionarze dopełniaią obowiązki funduszem na siebie od WJX. Felicyana Gana Kanonika włożone; ale procentowey należności od WJPanow Borewiczow nieodbieraią w swym czasie i wiele zawodu i opuszczenia doznaią — Chcąc więc takowy chwalebny WJX Gana fundusz zabezpieczyć, aby nadal punxtualnie obowiązkom onego zadość się działo, Publiczność w tym ostrzegaiąc, takowe obwieszczenie; aby wszystkich wiadomości doszło w kraiowych gazetach umieszczam w mieście Wilnie 1817 roku mca stycznia 31 dnia.

X. Justyn Sakowicz Jeneral. Prok. Zgrom. XX. Miss. i Domu Wil. ń. Spraw.

2 Wedle Ukazu Jeg Imperatorskiey Mości Samowładnącego całą Rossyą etc, etc.

UUr. Xiędzu Jakubowi Polakowskiemu Dziekanowi Troc. Janowi i Tomaszowi Sztankarom Majorowiczom w. b pol. Wiktoremu Hoppenowi Rot. s. Tr c. Józefowi i Teresie Bortkiewiczom Rot. Xstwa Żmuydz. Józefowi Budkiewiczowi Kucharzowi i dalszym pretensorom do maiątku zeszłego Stefana Gąseckiego Asses. Sądu Niższego Ziem. Kowień. stosunek maiącym, Pozew Edyktalny przez Sąd Ziemski Pttu Kowień. na Roki Sto Trzykrolskie następne, lub po nich na naypierwsze sądzić się maiące z powództwa UU. Stanisława Sędziego Gran. Wileń. Symona Sędziego Grodz. Wilk. Jana Komor. Wilkom. Stanisława Asses. Sądu Niższego Ziem. Wileń. Anny Stol. Zakroczym. Gąseckich, Tadeusza i Heleny z Gąseckich Mikuliczow Sędziow Gr. Lit., Józefa i Karoliny z Gąseckich Połońskich Reg. Kobryń. Justyna i Anny z Gąseckich Mikuliczow Sędziow Grodz. Wilk. Marcina Cholewińskiego Sędziego Gran Grodzień. Teresy z Gąseckich Eywiłdowey Rot. Wileń. Anny z Gąseckich Gieysztorowey Reg. Michała Butryma Rot. Kowień. Barbary z Gąseckich Pietkiewiczowey Reg. Troc. Brygidy z Gąseckich Pietkiewiczowey Skar. Wilk Hieronima i Józefaty z Gąseckich Gorskich Sędziow Gr. Troc Johanny z Gąseckich Illiniczowey Sędz., Preń. Maryanny z Gąseckich Laskowskiey Kapit. b. w. pol. Antoniego i Ignacego Rudominow Łowczyc. Star. oraz dalszych Konsukcessorow w referencyi do dowodow u Sądu złożyć się maiących, mianowicie wynosi się o to, iż co Obżałowany Horodniczy Kudrewicz ieden z rzędu Pretensorow do maiątku zeszłego Stefana Gąseckiego osnowawszy proceder w Sądzie Ziem Kowień. celem wynalezienia Funduszu zeszłego Stefana Gąseckiego zapowodował Złch Dltw przed tenże Sąd Ziem Kow. i w onym Ru 1816 Julii 8 dnia uzyskał Dekret Dellacyyny kopią spraw, komportacyą na Złch Delatorach przeznaczaiący i razem tymże Dekretem nakazano Złm Deltm adcytować Pretensorow do maiątku zeszłego Stefana Gąseckiego czyniących, iakowy obowiązek spełniaiąc do usprawiedliwienia się iednorazowego Złcy Deltwie przez niniejszy zapozew wszystkich ogólnie z dowodami stosunkow pretensyi wzywaią i w tym porządku iezliby się gdzie wykazał Fundusz zeszłego Stefana Gąseckiego, ieko i Złcy Deltwie maiąc liczne pretensye do onego na dowodach wsparte, celem uzyskania satysfakcyi w referencyi oświadczenia zapisanego w Aktach Ziem. Wileń. idąc do Sądu, następne pokładaią Prośby: uwolnienia Złcych Deltw od wszelkiey prozekucyi mniemanego funduszu po zeszłey z Gąseckich Szwykowskiey Skarb. probuiącey się Sukcessyi powodztwem uprzedzoney śmierci zeszłego Stefana Gąseckiego upadłey, a ieżeliby gdzie iaki wykazał się, uznania dla Złcych Deltw prioritatem na satysfakcyą pretensyow dowodami wspartych — Przeznaczenia Złcym bliższości do dowodu i odwodu, skasowanie wszelkich stosunkow do Złcych mylnie zaprodukowanych przyięcia i zatwierdzenia Prośb Złcych Delatorow, sądzenia expensow prawnych i tego co z rodzaiu sprawy proszonym będzie decydowania — Z wolną poprawą Żałoby.

1816 Ru mca Xbra 28 dnia Woźny świadczę, iż kopii pięć tego Pozwu zgodnych z autentykiem w sprawie WJPanow Stanisława Sędziego Gr. Wil. ń. Szymona Sędz. Grodz. Wilk. Jana Komor. Wilk. Stanisława Asses. S. X. Z. W. Anny Gąseckiey Stol. Zakroczyńskiey Gąseckich, Tadeusza i Heleny z Gąseckich Mikuliczow Sędz. Gł. Lit. Józefa i Karoliny z Gąseckich Połońskich Reg. Kobryń. Justyna i Anny z Gąseckich Mikuliczow Sędz. Grodz. Wilk. Marcina Chelewińskiego Sędz. Gran. Grodzień. Teresy z Gąseckich Eywiłdowey Rot. Wileń. Anny z Gąseckich Gieysztorowey Reg. Kow. Michała Butryma Rot. Kowień. Barbary z Gąseckich Pietkiewiczowey Reg. Troc., Brygidy z Gąseckich Pietkiewiczowey Skarb. Wilk. Hieroma i Józefaty z Gąseckich Gorskich Sędz. G. Ptu Troc. Johanny Illiniczowey Sędziny Pręskiey, Maryanny z Gąseckich Laskowskiey Kapit. b. w. pol, Antoniego i Ignacego Rudominow Łow. Star. oraz dalszych Sukcessorow — Pierwszą WJXiędzu Jakubowi Polakowskiego Dziekanowi Troc. w Plebanii Giegużyńskiey — 2do WW. Janowi i Tomaszowi Sztankarom Majorowiczom b w. pol w maiętności Szylanach, 3tio W. Wiktoremu Hoppenowi Rot. Troc w maiętności Guiżanach, 4to WWJPanom Józefowi i Teresie Bortkiewiczom Rot. X. Żmuydz. w maiętności Michałowszczyznie w Pcie Troc. położonych, oczewisto w ręce po udzielnie kopiami popodawałem, a 5tą Józefowi Budkiewiczowi do drzwi sądowych Ziem. Troc. Xbra 30 dnia przybiłem, i o terminie stawania przed sądem Ziem. Pttu Kowień. na Roki Trzykrolskie, lub po nich na naypierwsze sądzić się maiące oznaymiłem i opowiedziałem.

Maciey Jurewicz W. P. Troc.

Ru 1816 Xbra 30 dnia w mieysou aktow Ziem. Ptu Troc. stawaiąc osobiście Woźny wyżey wyrażony Relacyą podanego Pozwu urzędownie zeznał — Przyiąłem, Ziem. Pttu Troc. Reg. Trąbczyński.

---

2 Na skutek Dekretu Remmissyynego Ziem. Pttu Upit. w Roku 1814 Junii 17 dnia. Po upłynioney dyllacyi, za wydanem obwieszczeniem w roku teraźnieyszym 1817 mca Januar. 3 dnia, za niedziel cztery odbywać się będzie Exdywizya WJPana Szeninga Porucz. w. Pruskich w Folwarku Popiwesiu w Pcie Upit. położonym; Ażeby zatém Kredytorowie maiący pretensye do pomienionego JPana Szeninga na dzień 30 mca Januar do Poniewieża, sub amissione iawili się, przez ninieysze pismo zawiadamiaią się.

Adam Jasiński Reg. Ziem. Upit. Exdyw.

---

1 W Klasztorze JXXży Bernardynow Wileń. nayduią się dwie Karety do przedania za umiarkowaną cenę — Życzący nabyć takowe w każdym dniu do godziny dziewiątey zrana, albo też po obiedzie może one widzieć, i o cenie poinformować się u JPana Jozefa Rakowskiego mieszkaiącego nad bramą w témże Klasztorze.

J Rakowski.

---

2 Sąd Graniczny Normalny Wyższey Instancyi Gubernii Litewsko Wileńskiey, przez Rozkaz Komitetu JWW. Ministrow, stosownie do Reskryptu Naywyższego Jego Cesarskiey Mości d. 19 Nowembra 1815 Roku JW. Ministrowi Sprawiedliwości, w przedmiocie wyznaczenia wyższey Instancyi Sądow Granicznych dla Gubernii Grodzieńskiey danego i na Gubernią tuteyszą Wileńską rozciągnionego, ustanowiony, na zasadach teyże samey organizacyi iaka dla Sądow Granicznych Powiatowych, obu Litewskich Gubernii iest potwierdzona — Na dniu 30 ominionego stycznia juryzdykcyą swoią w mieście Guberskim Wilnie otworzył i do działań właściwych sobie przystąpił o czém i o możności każdego czasu wchodzenia z Prosbami do tego Sądu porządkiem przez wymienioną organizacyą przepisanym wszystkich Obywateli i strony interesowane, a gdziekolwiek nayduiące się przez ninieyszą trzykrotną w Gazecie Kuryera Litewskiego umieszczaiącą się Awizacyą obwieszcza. Dat w Wilnie d. 1 lutego 1817 Roku.

Antoni Xżę Giedroyć Prezydent Sądu Gr. Gub.

Sekretarz Augustyn Łukaszewicz.

---

2. Niżey piszący się maiąc proceder rozpoczęty pierwiey w Ziem. Oszmiań., a teraz jeszcze nieukończony w Sądzie Głł. Lit. 2Dep. Wileń. z zeszłym Starozakonnym Notko Azikowiczem, o przebor summy że on za na karbowane na Podhoreckich 11,000 złot. trzymaiąc Folwark Kazarowszczyzna zwany w powiecie Oszmiań. położony, wziął niesprawiedliwie odemnie niżey piszącey się 26,000 złot. Jakową summę żyd Notko wziąwszy oddał na zastaw W. Supińskiemu na folwark Osany, a dekret Ziem. Oszmiań 1807 Julii 25 dnia założony areszt utwierdził i Sąd Głłny Wileń. 2go Dapart., Dekretem 1814 Junii 4 w mocy swey zostawiwszy takowy areszt, na iednoczasowę rozprawę odłożył, która summa za podaniem interwencyi do Dekretu exdywizorskiego w Exdywizyi W. Supińskiego przeniesiona została na folwark Ponurka zwaną w Pcie Oszm. leżącą z Exdywizyi Supińskiego temuż Notce wydzieloną, gdy po śmierci Notki Azikowicza sukcessorów jego jako i kondyktowi kredytorowie na ten folwark Ponarku chcąc uczynić przelew lub naciągnąć długi zmowne aby niewiadomością nie wymawiał się jako zeszły Notko Azikowicz, ani też sukcessorowie jego niemaią mocy przedawać czy też przezastawiać, ani na ten koniec na ten Folwark Ponarku zaciągać długi niniey szą awizacyą przez gazetę Kuryera Litewskiego każdego z Obywateli i wszelkiego stanu ludzi ostrzec przedsięwziąłam. Dat w Wilnie roku 1817 Januar 31 dnia.

Zofia Sadkiewiczowa Porucz. Ptu Kowień.

---

2. Za Wileńską bramą w domu P. Kostry jest do przedania kareta poczworna, używana, do mody teraznieyszey zbliżająca się, którą za pomierną cenę kupić można.

---

2. Folwark Zodziszki, mil 7 od Wilna w powiecie Wileńskim, parafii Malatskiey położona, pray trakcie Giedroyckim, w gruntach dobrych, z łąkami, lasami, dobrze zabudowany, mający wysiewu żyta beczek 10. osady dymów 7, jest do przedania. Ktoby sobie życzył takowy kupić, niech się wkrótce zgłosi do aktora mieszkającego w tymże folwarku. albo do W Jodziewicza Sztabs-Kapitana. mieszkaiącego w Wilnie, idąc na Równe pole, pod Nrem 609.

2. Excerpt oświadczenia z Protokułu Potocznego powiatu Wileńskiego w dacie poniżey zapisanego et eorundem pod pieczęcią Ziem. Wileń. jest wydan.

Rokn tysią ośmset siedmnastego miesiąca Januaryi pierwszego dnia.

Niżey podpisuiący się jako plenipotent JW. Antoniego Grafa Sołohuba, proces z oświadczeniem w imieniu tegoż i dalszego rodzeństwa, W. JP. Józeffy z Sołohubow Jebłońskiey Szam. Dworu b. Pol. i W. JP. Maryi z Sołohubow Szaniawskiey Szamb. D. b. Pol. przeciwko W. JP. Dyonizemu Polskiemu, Rossenowi i dalszym czyniący się sukcessorom nieprawnym, a bardziey przywłaścicielom cudzéy własności po zeszłey ś. p. Angieli z Moygisów Marszałkowey Chor. Inflandz. zapisuję z odwołaniem się do manifestu w roku tysiąc ośmset siedmnastym miesiąca Januaryi dwódziestego siodmego dnia przed Aktami Ziem. Ptu Wiłkom., zaniesion go, a w szczególności o to: Gdy ze spadających successye dla familiy Sołohubow dóbr Połowenia, Wyniuniszek, Pienianek, Łogudziów, z dalszemi przynależnosciami w powiecie Wiłkomier., a Moygiszek, w powiecie Wileń, sytuowanych i udzielnie roznych wielu summ, wielu obligów tak u JWW. Obywateli, oraz kupcow Ryskich, i różnych osób i żydów więcey miljona złot. pol., ulokowanych, a między przywłaścicielów, rozdzielonych i rozdarowanych trudno powziąść wiadomość jaka bydź mogła ilość summ, i u kogo zostaią; z tego względu niemogąc i niewiedząc gdzie i u kogo przez ważnych aresztować; przeto ninieyszym oświadczeniem załąc się o podstępek i krzywdę dla prawych sukcessorow familii Sołohubow wydziałaną, i wzmienione summy, u kogokolwiek będące aresztując, oddaniu summ kapitalnych i procentów dla nieprawych sukcessorów w imieniu familii Sołohubow zaprzeczam, i aby to doszło do powszechney publiczności awizować gazetą determinuję. U tego oświadczenia podpis taki Wincenty Rozwodowski podsędek Ziem. powiatu Minsk plenipotent.

Zgodność z Protokułem świadczę: Józef Naborowski Reg.

---

2 Na własnych Mikołaia Nikiticza Demidowa fabrykach żelaznych w guberaii Permskiey będących wyrabia się żelazo różnego rozmiaru: sztabowe szerokie, pojazdowe, kratowe, gozdziowe, szynowe, blachowe, gontalowe, i browarne pod stemplem CCMAD i nazwiskiem *stary sobol* znajome, które w dobroci przewyższa nie tylko w innych fabrykach Rossyi, ale nawet w Szwecyi wyrabiane Z tegoż żelaza wyrabia się w naczyniach i na kowadle stal; robią się kosy, które nieustępuią styryyskim; takoż odlewaią się różne rzeczy z czugunu.

Tenże Demidow w tych że fabrykach, i w Kijowie wprowadził robote przez swoich własnych ludzi i wyrabianie z swego żelaza kotłów w gorzelniach używanych kubów) które w trwałości dla dobrego gatunku żelaza, (miedzianym zupełnie wyrównywaią, a prócz tego maią ten pożytek, że w tych kotłach żelaznych nigdy się gorzałka nie przepala; w stosunku zaś do zdrowia ludzkiego niezamykaią w sobie też kotły żelazne nic szkodliwego, a nawet wielka różnica jest i co do kapitału nakładowego: gdyż równéy miary kocioł miedziany kosztuie wagi 38 pudów 2,000 R. żelazny zaś do 500 Rubli.

Z tych powodów właściciele gorzelni w Wielkiey Rossyi udali się dla kupowania i obstalowania żelaznych kotłów i browarnego żelaza, do tegoż Demidowa, który chcąc ten ogólny pożytek upowszechnić w Małey Rossyi i na Ukrainie, gdzie także znaduie się znaczna liczba gorzelni i browarów, ma honor tychże właścicielów uwiadomić, i jeżeliby kto z nich w własnych fabrykach albo browarach chciał doświadczyć i przekonać się o pożytku używania kotłow z żelaza Demidowskiego robionych.

Tenże Demidów uwiadamiaiąc o tém wszystkim uprasza, iż jeżeliby kto chciał kupić albo obstalować robić żelazo, czyli naczynia podług tego oznaymienia, niech raczy adressować się osobiście w S Petersburgu i w Moskwie, albo listownie do kantorów domowych tegoż Demidowa, w Kijowie zaś do Kamissarza Piotrowa, który ma zlecenie takiey przedaży i mieszka w własnym domu JW. Demidowa, gdzie zawsze ostatnie ceny i warunki oznaymione będą.

Demidow, chcąc przyłożyć się do pożytku powszechnego wzywa, jeżeliby kto potrzebował sztuki robienia kotłów browarnych żelaznych, raczy z ludzi swoich własnych (ale nie mniey lat 20 wieku maiących) posłać prosto do fabryk tegoż Demidowa, i udać się do Niżnotygilskiego kantoru. W Kijowie zaś polecać wyżey pomienionemu Komissarzowi Piotrowemu z tym jednym warunkiem, aby odzienie i inne utrzymanie było na rachunek obywatela, którego człowiek dla nauki przysłany lub polecony będzie, nie zaś na rachunek samego Demidowa; za naukę zaś żadna nie wymaga się zapłata i nadgroda, i żaden sekret téy sztuki robienia przed uczniem utaiony nie będzie.

2 Mińskiey Gubernii Wileyskiego Powiatu maiętność Chodorowkę po zeszłym Tadeuszu Komarze Rott. Sukcessyą WW. Jurewiczow, Róży Abramowiczowey Komornik. Elenie Koziełowey Rott. spadłą, Franciszek Kapitan, Jan Asses. Alexander Rudominowie z dalszymi bracią spólnie dziedzictwem nabywszy do Possesyi swoiey zaięli; ieśliby kto do tey maiętności iaką miał pretensyą, proszę o ostrzeżenie.

Franciszek Rudomina Kapitan.

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski Dekretem Remissyynym Sądu Ziem. Pttu Grodzień. w dniu 11 Junii 1815 Roku naznaczony, na podział maiątku JW. Kaietana Niemcewicza 6 zł. Asses. Sądu Gł. Grodzień. a mianowicie składaiącego się z dworku w mieście Grodnie przy ulicy Bozniackiey położonego, po uprzedzonych Dyllacyach i uskutecznionych, w terminie z odkładu dnia 5 marca idącego 1817 roku dzieło kontynuować i oczewiście rozpoznawać będzie: o czem, aby wszystkie interessowane strony, sub ammissione dochodzeń jawiły się ninieyszem ogłoszeniem zawiadamia.

Tadeusz Fr. Grodecki Regent Gran. Gro. i Exdywiz. Wincenty Wygonowski Chor. w. pol. i Exdywiz. Adolf Kaszuba Reg. Gro. i Exdyw.

2 Niżey podpisany podaię do wiadomości, iż JPan Alexander Szostakowski zostaiący dawniey u zeszłego JO. Xiężęcia Dominika Radziwiłła Ordynata w dobrach iego Nieswizkich w obowiązku Rachmistrza, przybywszy osłabiony na zdrowiu do maiątku Zycina w moiey Possesyi będącego, w Gubernii Mińskiey Pcie Bobruyskim leżącego, po ciągłey kilko miesięczney kuracyi w Roku zeszłym 1816 miesiąca 7brze życ przestał; po którym pozostałe papiery fundusz iego okazać mogące, i ruchomość wszelka w iednym kufrze i walizie zawieraiące się przez Obywatelów wiary godnych opieczętowane, znayduią się w Domu moim w tymże maiątku Zycinie — Ktoby miał naybliższe prawo do tey Sukcessyi, zechce dla przyięcia oney przybyć z prawnemi dowodami do wyż rzeczonego maiątku — Dat 1817 Januar. 28 dnia.

Tomasz Miedzychowski Gran. Pttu Mozyr. Sędzia.

2 Sąd Główny Litt. 2go departamentu Gubernii Grodzieńskiey Dekretem Remmissyynym dnia 19 października 1816 roku ferowanym za widokiem uczynionego (przez W. Felixa Ordę Sędziego byłego Trybunału) przed Aktami Ziemsk. Pttu Kobryńskiego oświadczenia na taxę, rozdział po między Wierzycieli wszelkich iego funduszow, a na ten koniec ustanowiony Juryzdykcyi pierwszy zjazd do maiątku Huty na dzień 10 Januar. roku idącego przeznaczaiąc, z powodu mianey w Aktach swoich kommunikacyi Zaiemnego Jego Imperatorskiey Mości Banku pod rokiem 1808 20 dnia za Nm 4,019 nadesłaney, a Hypotece na maiętność Huta bankowego kapitału rubli assygnacyynych summy wnieszioney — Robił zatem Sąd Główny 2go Departamentu Gubernii Grodzieńskiey za naypierwszy działań iego przedmiot po wzięciu na namowę o istnieniu i wielości Skarbowego długu na maiętności Hucie ciężaru, też dobra ze wszelkiemi onych przynależnościami oddać w Administracyą Sądową i wezwać wszystkich W. Felixa Ordy kredytorow summowne do massy wierzytelney dopominki stosuiących, aby w miarę każden swoiey należności kapitał bankowy gotowizną opłacili — Lecz od tego wymówili się Kredytorowie, iż nie życzą, obciążać bardziey massy kredalney powiększaiąc przez to summowne pretensye — Dla tego iednak Sąd Exdywizorski przekniony pełną gorliwością o zapewnienie dla Jego Imperatorskiey Mości Banku wypłaty całkowitey oparzego o Hutę Kapitału, w tém zamiarze osłaniaiąc od dotkliwego uszczerbku, za termin na licytacyą arędy Folwarkow W. Felixa Ordy dzień 29 mca marca roku idącego naznaczył pod obecnością osób składaiących Sąd Exdywizorski kładąc za pierwszą do wzięcia arędy Regułę, to iest: zapłacenie z góry wylicytowaney summy stosownie do poruczenia Remmissy — Jakowe postanowienie, aby dostateczniey trafiło do swego celu — Sąd Exdywizorski wzywa Redakcyą Wileńskiey Gazety Kuryera Litewskiego, aby raczyła objawić żądaiącym wziąść w arędę Folwark Hutę, wktórym Dymow ciągłych 42, czynszowych, czyli Bojarskich 7; niemniey Folwark Astnówki, w którym Dymow ciągłych 50, tudzież folwark Podwincze, w którym dymow ciągłych 17 znayduie się, gdzie oraz nad dostateczna zawiera się rozciągłość ziemi pognoiow dobrych wcale prostopolow łąk grządowych młynow i t. d. Pochopni, oraz opatrzeni w zapas pieniężny do zaliczenia wraz arędowney summy wedle sądownego, intraty wyciągu, który każdemu kontrahendowi okazanym będzie, to iest: Folwark Huta sr. zł. 10,339 gr. 2 i pół, Folwark Ostrowki sr. zł. 9,941 gr. 12 i pół i folwark Podwincze sr. zł. 2,641 gr. 8¾ rocznego uczynić w stanie przychodu — Datt 1817 stycznia 19 dnia.

Stanisław Kołupayło Prezydent.
Antoni Mazewski S. Z. P. Gr. Exdywizor.
Kasper Ruszczyc Deput. Szl. Exdyw.

2 Sąd Exdywizorski na domiar satysfakcyi Kredytorom zeszłego Wincentego Billewicza Szambelana determinowany, daie wiedzieć, iż na żądanie stron, w celu usposobienia się do głosow odpowiednich, i aktow z Possesorami bydź maiących, Sądy swoie do dnia 24 następuiącego miesiąca Febr. odroczył — W iakowym terminie, że do maiątku Czekiszek w Pcie Rosieńskim położonego zjeżdżie, i naydaley dnia 6 marca oczewiśtą przedsięwezmie namowę, wszystkie strony w sprawę wchodzić mogące awizuie. Datt 1817 mca Januar. 24 dnia.

Józef Burneyko Sędzia Ziem. Pttu Rosień. Prezyd. Exdywizyi.
Antoni Chrząstowski Sędzia Grodz. Rosień Sędz. Ex.
Marcyan Reutt Grodz. Widz. Pisarz Exdyw.
Justyn Reutt Ziem. Wilk. i Exdyw. Regent.

2 Niżey podpisany chociaż krótki tylko czas zamyślał tu zabawić, gdy iednakże miał szczęście tyle sobie zjednać zaufania u szanowney publiczności, iż więcey osób pomocy iego żąda, aniżeli w krótkim czasie wydołać może; chcąc przeto ile możności wszystkim zadosyć uczynić, postanowił ieszcze czas nieiaki tu zostać. Mieszkanie zaś swoie przenieść do domu JPana Gutta, Aptekarza na zamkowey ulicy.

1. Czyści on zęby i pozbawia one wszelkiey żółtości i skazy, nie naruszaiąc bynaymniey ich gładkości, lub emaliy.

2. Zęby czarne i żółte w krótkim czasie przemienia na równie białe, iak naypięknieysza słoniowa kość.

3. Wydrążone zęby plombuie dobrze i trwale. Zepsute w przypadku potrzeby wyrywa z naywiększą łatwością, co się ściąga nawet do zębów wydrążonych, spróchniałych i do korzeni onych.

4. Wstawia bez naymnieyszego bolu zęby fałszywe, podobieństwa doskonałego z naturalnemi, a za których trwałość ręcza.

5. Można też dostać u niego różnych proszkow do czyszczenia zębów, opiiatów i spirytusow chroniących od bolu zębów, psucia się onych i złego odoru. Wszystkie te rzeczy ma iak nayświeższe, w naylepszym gatunku, a których używanie potwierdzone przez kilka znakomitych Akademiy.

E. D. de Lazaryk Greczyn. Dentysta uprzywiliowany od wielu Akademiy.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 12

WILNO DNIA 9 LUTEGO 1817 ROKU.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

ANGLIA

Po dziesięciu minutach powróciła deputacya i donosła, co zaszło w Izbie wyższéy, o kommunikacyi Lorda *Sidmouth*; wysłuchaniu Xięcia *Montrose* i Lorda *Murray*; życzeniu Izby wyższéy, ażeby dway ostatni słuchanymi byli i w Izbie niższéy; a nakoniec o postanowieniu Izby wyższéy, względem ułożenia adressu, ktoryby wyrażał niechęć i gniew parlamentu z powodu okropnego wypadku, w czém życzy łączney zgody Izby niższéy. — Kanclerz skarbu wniósł potem, ażeby Lord *Murray* przed szranki zaproszony został; wszedł on, i zapytywany był od Kanclerza i wielu członków z okoliczności strzału kulami. Rzecz ta, tém mniey dowiedzioną bydź mogła, gdyż huk strzałowy nie był słyszany, a kule ani przez drugie drzwiczki pojazdowe nie przeszły, ani też w pojeździe nie były znalezione, słowem, świadectwo Lorda za domysł tylko, a nie za dowód wzięte bydź mogło. Żaden też kamień nie wleciał do pojazdu: bo wszystkie od grubego szkła odskakiwały; tylko jeden kawałek stłuczonego szkła znaleziono w pojeździe. — Potem zakommunikowany adres do Rejenta od Izby wyższey, jednomyślnie przyjęty został: brzmienie jego jest następujące:

„*Królewicowi Jmci, Jerzemu Xiążęciu Rejentowi etc. My N. Króla Jmci powolni i wierni poddani, duchowni i świeccy zebrani na parlament Lordowie, prosimy nay-pokorniey o pozwolenie zbliżenia się do Jego Królewicowskiey Mości, dla okazania gniewu i niechęci na tę obelgę, jaka spotkała Królewica Jmci powracającego z aktu otwarcia parlamentu, oraz dla okazania ztąd głębokiego smutku, że był taki, który się dopuścił podobnego bezprawia. Prosimy Waszey Królewicowskiey Mości, ażebyś raczył zalecić bezpośrednie środki, w celu odkrycia winnego czyli winnych, dla oddania pod sąd; w czém przekonani jesteśmy, że łączyć się znami będzie głos wszystkich N. Króla Jmci wiernych poddanych.*"

Dozwala się drukować: Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

OGŁOSZENIE.

1. Według Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI. Kommissya za Naywyższym Ukazem dla rozpoznania długów i majątków byłych Litewskich: Hetmana i Podskarbiego Ogińskich, w mieście Wilnie ustanowiona, w kolei wypełnienia danych sobie ze skutków Naywyższego Ukazu przedpisań, znaydując w extrakcie z dekretow Sądowych Rządzącego Senatu, pod punktem 9tym, że uznanie przez Kommissyą za nieważną adnotaty uczynioney na blankiecie Szlachcica Tomasza Damięckiego, iż on otrzymał od Podskarbiego Ogińskiego 24,000 złł. w zamianę ktorych ten ostatni za kwitem Damięckiego nie odebrał takowey ilości z Litewskiey Skarbowey Kommissyi, Senat zniksczemnił, dla tego: iż niemożna wnosić, ażeby blankiet przez Damięckiego podpisany, oddany był przez niego Podskarbiemu Ogińskiemu bez żadnych widoków jego korzyści, jak skoro zaś ony znalazł się pomiędzy papierami Ogińskiego, ztąd wnieść wypada, że i zaadnotowane na nim przyjęcie 24,000 złł. i nieodebranie za nie z Litewskiey Skarbowey Kommissyi takieyże ilości, jest podobném do prawdy, lecz dla podania w tey wątpliwey okoliczności wszelakich sposobów do usprawiedliwienia się Szlachcicowi Damięckiemu dozwala wreście, ażeby on uzyskawszy prawny dowód, że Podskarbi Ogiński otrzymał za niego z Litewskiey Skarbowey Kommissyi przedstawił ony do Kommissyi i przez to usprawiedliwił swóy blankiet; jeżeli zaś on tego dowodu w ustanowionym prawnie terminie na wyszukanie Dokumentow niezłoży, wtedy dopuścić Jego do przysięgi, natém: „ że blankietowy „ jego podpis na papierze na którym zaadnotowano, „ iż ony oznacza kwit na odebranie 24,000 złł., u- „ czyniony został przezeń, nie na ten koniec aże- „ by służył zamiast kwietacyi, lecz w innym zupeł- „ nie zamiarze, którego niebyło przedmiotem otrzy- „ manie przez niego od Podskarbiego Oginskiego pie- „ niędzy, i on istotnie takowych pieniędzy nie ode- „ brał.“ A kiedy takowy Jurament wykona w naznaczonym przez Kommissyę terminie, w przytomności umocowanego od Administracyi Kredytorskiey, wten czas Dokument Jego uznać za nikczemny; jeśli zaś od onego uchyli się tedy wyrażone na blankietowey Adnotacyi pieniądze 24,000 złł. uznawszy długiem od niego należnym, uzyskać od niego z takąż ilością procentow i expensami prawnemi, podług ogólnie przyjętego prawidła. POSTANOWIŁA: gdy mieysce przebywania nam nionego w górze Damięckiego nie jest wiadome: zatém przez porównaną publikatę w Kuryerze Litewsk m zamieścić się mającą w stosunku do poszczególnionego w górze przeznaczenia Senatu, wezwać onego, ażeby w przeciągu sześciu Niedziel, albo rekwirowany przez wypisane w górze postanowienie Senackie, dowod należyty złożył; albo też gdyby dla uzupełnienia wskazaney przysięgi do tey Kommissyi osobiście jawił się. Datt roku 1817. Mca. Februaryi 8 dnia.

Komisarz Urban Jazdowski.
Archiwista Anto. Osipowicz.

2. Od Litewsko Grodzieńskiego Rządu Gubernskiego czyni się ogłoszenie, iż dobra *Klucz-Kobryński* zfolwarkiem Karolinem, nazwane, należące do zmarłego majora Gustawa Helwiga, 934 dusz w sobie liczące; przeznaczone są na przedaż za dług bańkowy; życzący sobie je na bydź, zechcą przybywać do tego rządu w terminie za trzy miesiące, od 1go wydrukowania tey publikaty w gazecie Litewskiego Kuryera.

Kolleski Sekretarz Sieleżniew.

1. Sąd Taxatorsko - Exdywizorski, spełniający czynność swoją w Majętności Polanach, WW. Jankowskich w powiecie Oszmiańskim położoney, na dniu 3cim Februar. 1817 roku wyrokiem swoim, termin wzięcia do namowy Sprawy dzień fixe 5 Aprila przeznacza i o tém wszystkich Wierzycieli tychże Jankowskich przez Kuryera Litt. Zawiadamia Datt 1817 roku Febr. 10 dnia.

Zgodno z wyrokiem Sądowym świadczę:
Rejent Sądu Głł. i Exdywizorskiego Ferdynand Wołodko.

1. Dwóma Dekretami Remmissyynemi, pierwszym Sądu Ziemskiego Pttu Wiłkomir: w roku 1815. Februaryi 22 dnia i powtórnym Litt. Wilen. Głłgo

Sądu 2go Departamentu w roku przeszłym 1816. Mca. Junii 7 dnia zapadłemi, na zebranie massy i usatysfakcyonowanie pretensorow zeszłego Adama Grafa Platera Starosty Jodkańskiego wyznaczony, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, po dwóch uprzednich odkładowych Dekretach w dniu 20 Mca Januaryi idącego roku, do Dóbr tegoż zeszłego Adama Platera Ołot Większych, w Wiłkomirskim Powiecie leżących, dla oczewistego dzieła rozsądzenia zjechawszy, wzięcie powyższego konkursowego dzieła na nanowę dzień 25 idącego Mca decretorie przeznaczył, i o takowym terminie, kogo interessować może, przez Gazety Krajowe Kuryera Litt. i Ruskiego Inwalida potrzykrotnie zawiadomić postanowił. Zeby zatém Pretensorowie zeszłego Adama Grafa Platera i Debitorowie onegoż, przed takowym terminem wcześnie jawili się, tenże Sąd Exdywizorski ninieyszą podając do Gazet awizacyą, że po upłynieniu powyższego na wzięcie sprawy do namowy przeznaczonego terminu na niejawiających się do niniey̆szego Sądu w rzeczy stosować się mogących pretensyow Amisyą zapisze; a na Debitorach poszukiwane należnosc in contumatiam wskaże, zapowiada. Działo się w Ołotach Większych roku 1817 Mca Febr. 2 dnia. Justyn Pac Pomarnacki Sędz. Ziem. Wiłkom. Exdyw. Wincenty Charmanski Ziem. Wiłk. pisarz i Exd. Franciszek Xawier Rychlik Prezydent Sądu Grodz. Wiłkom. Exdyw.

Rejent Jan Jachimowicz.

---

1. Na Sto. Jańskiey Ulicy, w Plebańskiey Kamienicy, jest Karyta podwóyna, już używana, do sprzedania, za pomierną bardzo cenę.

---

1. Kocz Warszawski nowy, wygodny i gruntownie zrobiony, znayduje się w Domu zwanym Kardynalia do sprzedania. Zyczący go widzieć zainformuje się w Murgrabiego w tymże Domu.

---

1 Z powszechnie czyniących się układow, gdy Dom J. OO. XXt Jmść Radziwiłow ni które z dóbr pod prawa Zastawne przeznaczał, iak i folwark mała Ceperka zeszłemu Alexemu Jaremkiewiczo i Komorn. Gran. Przemysk. do roku 1818 Apr. 12 dnia został wypuszczony. I gdy tenże Folwark z woli XXt Prawem, lub Konsensem do okupna mogąc bydź komu zadeklarowany, iak podobność pod dożywocie Szymańskim iest oddany — Gdy zaś po śmierci Alexego Jaremkiewicza między pozostałem potomstwem pierwszego małżeństwa, a żoną z powtórnego teraźnieyszą wdową wyniknął w Ziem. Słuckim proceder, tak o summę na Zastawie Ceperki, iako i o wszelkiego rodzaiu ogólną i rozmaitą in fundo pozostałą ruchomość, nieważnemi i sprokurowanemi opisami, niewolnie przed naturalnemi Sukcessorami zaięte i utrzymywane; o co wszystko areszta pozakładane i aprobowane iuż zostały — Z tego powodu, chociaż proceduiący ufaią, że Skarb JO. XciaJmci Ordynata Kleckiego i Dawidogrodz. dochowa na zaszłe areszta ostróżności, przecie i ktokolwiekbądź maiący Konsens, lub prawo przychodzący do possesyi rzeczonego Folwarku, nie iuż z pozostałą Jaremkiewiczową wdową, lub z kimkolwiek, ale ze Skarbem JO. Xcia Jmci Ordynata ma się układać i summę do opłaty należną iesli nie w kancellaryi Słuckiey, to w Skarbie Xiążęcym zaliczyć i lokować — Na przypadek przeciwnego zdarzenia, ażeby nie było dla nikogo zasłaniaiacego się niewiadomoscią pretextu, ninieyszą w Kuryerze Awizacyą wszystkich kogo interessować może niżey podpisany ostrzega. Jozef Jaremkiewicz.

2 Niżey podpisana maiąc sobie, w dniu 6 Februaryi bieżącego roku w mieście Wilnie, iadąc z Powiatu Lidzkiego do Suderwy od Ratusza ulicą niemiecką ku Zielonemu mostowi skradzioną, lub zgubioną walizę ze skury czarney, czworograniastą, we środku płotnem paczesnym wybitą, ze spodem z skóry szarey, a w niey Toaleta Drewniana beycowana, koloru żółtowatego z zameczkiem wnętrznym z brzeżkami około niey czarnemi, w niey pieczątka złota z kurantami bez Cyfry, kolczyki duże podługowate złote, szmaragdami zielonemi z brylancikami wysadzane, kolczyki złote podługowate mnieysze z perełkami gałaguckiemi, pierścionek brylantowy podługowaty ze szmelcem czarnym, pierścionek złoty z rubinkami, z których ieden wypadł, grenatkow podługowatych sznurek 1, szubka nowa cytrynowego koloru Lawentynowa, ogonkami sobolowemi okładana z podszewką lawentynową czarną nienową, w tyle sztuka z kitayki czarney, rękawy w niey kitayką wiszniową podszyte, szubka Barakanowa tabaczkowego koloru, podszyta kotami strokatemi, na przedzie zaś i kołnierz popielatemi, rękawy obłożone popielicami w niey lisztwa z przodu czarna mamisowa z tyłu płótno tkackie farbowane, Suknia lewentynowa czarna, z długiemi rękawami podpa hami dla wązkości stanika sztuczki wstawione — Suknia floransowa błękitna z krótkiemi rękawami na przedzie plamki białe, Suknia biała muślinowa gładka z długiemi rękawami, Suknia perkalowa biała w kwiateczki drobne zielone, spodniczka biała perkalowa, koszul dwie hollenderskich, iedna z kołnierzem, druga z gorsem, Chustka tyftykowa nowa, koloru karmazynowego od piętnastu dukatow ze szlakiem szerokim iednym nieprzyszywanym, a ze trzech bokow węższemi, na dnie rzucane kwiateczki różnych kolorow, a naywięcey błękitnego, Chustka Merynowa biała ze szlakiem szerokim także nieprzyszywanym, w koło szlaczki wąskie przyszyte — Poduszek karmazynowych kitaykowych dwie, na nich poszewki holenderskie z garnirowaniem muślinowym w musz i podługowate — Kołdra atłasowa karmazynowa oszyta prześcieradłem holenderskim, na którym litera S., prześcieradło hollenderskie od posłania, Kołdra tyrhotowa z białey włóczki ze szlaczkami podwóynemi w koło karmazynowemi, dywanik czerwony postrzygany używany w koło szlaczki żółte szerokie na końcu zaś iednym frędzle wysypane, Klamerka złota od pasa, brylantami wysadzana, pośrodku szmaragdowy kamień zielony: lubo więc o takowey szkodzie dane są doniesienia, tak do Policyi miasta Wilna, iako też i Sądu Niższego Ziem. Pttu Wileń. iednakże chcąc, aby również wszyscy Obywatele i kto tylko utrzymuie Kuryera Litt. wiedzieli o takowey zgubie i rzeczy pomienionych nie nabywali, lecz owszem poznawszy ie gdziekolwiek, raczyli przyaresztować i dadź znać, albo w Powiat Lidz. do maiątku Lubora, który ja trzymam arędą, albo też do domu WW. Kossobuckich za Ostrą bramą położonego pod Nm 1238, naymocniey upraszam, niemniey też oświadczam, iż ktokolwiek takowe rzeczy wynaydzie, dostanie nagrody od niżey podpisaney rubli sr. 30 i takową wiadomość dla trzykrotnego ogłoszenia do Kuryera Litt. podaiąc, własną moią ręką podpisuię. Datt 1817 Febr. 7 dniz.

Rozalia Szukiewiczowa Sędzina Gran.

---

1. W Wileńskiey Skarbowey Izbie 14 16 i 19 praesentium ma się odbywać licytacya na arędę w miescie Wilnie Gościnnego Domu i dochodu z wagi i miary, bramnego i brukowego, a także z rybnego targu; o czém dla wiadomości ambientów Kancellarya Wileńskiego Cywilnnego Gubernatora przez gazetę Kuryaera Litt. ogłasza z tém, ażeby na oznaczone termina stawili się w Skarbowey Izbie z prawnemi dowodami o dostatecznych Ewikcyach. Februaryi 9 dnia 1817 zoku.

Sekretarz Antoni Wiskowski.